

Dopisi.

čilca zadeli, to uničujejo spet sedaj ob novih stroških, kajti izskapajo sedaj trsje. Izprevideli so namreč, da jih je njihova logika za nos zvodila, saj tam trs ne bo, niti ne more nikdar vspešno rasti in dobička nositi.

Sedaj bodo toraj ti slavni „agrikulturci“ poskušali ondi z nasadom drevja. To se jim bo pa istotako ugodno obneslo, kakor vinograd, kajti kjer niso tla ugodna za trs, ondi tudi drevo se ne more razvijati in truda plačevati. Dalje so prikupili k temu zavodu lansko leto posestvo za okroglih 20.000 fl., a kako znajo ti sloveči kmetijski izvedenci gospodarsko zemljo, oziroma gospodarske pridelke si v korist obračati, naj služi v dokaz to, da se je že lansko leto ajda do 24. novembra na polju pustila in se še le tedaj omlatila, ko so jo bile miši, in druga živad do cela uničile.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Izluženo čreslo.

Izluženo čreslo se v kmetijskem gospodarstvu za razne kmetovalske namene priporoča. Vendar pa mora poraba izluženega čresla za imenovane namene vsakokrat z veliko previdnostjo zvezana biti. Korist in škodljivost popolnoma zgnjitega in v črnorjav prah razpadlega čresla se je v cesarskem ruskem vrtnarskem društvu razpravljala in pri ti priliki od strokovnjakov sledeče točke določile: Prvič nima strohnelo čreslo nikakoršne hrane v sebi, ki bi rastlinam v korist služiti mogla. Drugič, da v tako čreslo posajene rastline poginejo, brez dvoma vsled čreslove kisline, ki je v takem čreslu še najti. Tretjič, da mora čreslovina kot primernina v težkem ilovičastem zemljišču v zmerni množini, s tem, da zemljišče vzhajlja, jako koristiti. Četrto je sprhnjeno čreslo kot tvarina, v katero se rezniki raznih rastlin posajajo, vse priporoče vredno, kajti mnogo reznikov v takem čreslu prej in močnejše korenike poganjajo, kakor v pesku in prsti, prej ko ne vsled čreslove kisline, katera v reznikih prihranjene redivne snovi hitro v tekoči stan spremeni, tako, da te hrano za narast kodajejo. Slednjič se morajo rezniki, ki so bili renin v čreslo posajeni, kmalu, ko so se obkoreninili, v drugo pripravno in prikladno prstno zmesenino presaditi, kajti če predolgo v čreslu ostanejo, sopen poginejo, prej ko ne, ker čreslo vendar nima prave rastlinske hrane zadosti v sebi.

Sejmovi. Dne 9. avgusta na Svetini pri Celju. Dne 10. avgusta v Celju, v Lučanah, pri sv. Lovrencu na dr. polju, v Radgoni, v Brežicah, v Slov. Gradcu in v Podčetrtku.

Od sv. Trojice v Slov. goricah. (Volilni shod.) Več kakor 400 mož, vrlih Slovencev iz treh okrajev, zlasti pa iz sv. Lenartskega okraja, bilo je zbranih v prostorih g. Peklarjeve gostilne pa tudi zunaj nje; lepa slovenska trobojnica je plapolala znad strehe. Točno ob 3. uri odpre g. župan Vogrin, v predsednika izvoljen, volilni shod.

Najpoprej poroča gosp. dr. Radaj o svojem delovanju v deželnem zboru štajerskem, zahvalivši se volilcem, ki so v tem okraji skoraj jednoglasno njega bili izvolili, od 46 sta samo dva glasa odpadla. Žali Bog, pravi govornik, se nade Slovencev niso izpolnile v Gradci, zmagali so namreč zopet nemški liberalci. Deželni zbor šteje 63 udov in med temi je le 8 Slovencev in 10 nemških konservativcev. Ni čuda tedaj, da je bil zopet zavržen nasvet, naj bi občine smele ugovarjati lehkomišljenim ženitvam nemaničev. Več sreče je imel govornik drugod, ter pomagal Antonovčanom, da so pošto dobili.

Na sv. Petrovo je mnogo gospodov se pogovarjalo zavoljo železnice od Maribora nad sv. Lenart v Ljutomer. Govornik je bil tudi zraven. Njemu je to zamujena reč. Nekdaj je hotela južna železnica graditi železno progo iz Maribora nad sv. Lenart v Radgono, toda njeni inženir pri sv. Lenartu niti stanovanja ni mogel dobiti. Ko so resno snovali železnico iz Spielfelda v Radgono, šel bil je govornik k županu sv. Lenartskega, naj se sedaj ganejo. Župan pa se odreže: „nam ni treba železnice!“ Sedaj pa je vse zamujeno, ko ste dve vstrični železnici uže dogotovljeni, namreč iz Pragarskega v Središče in od Spielfelda v Radgono.

Poroča nadalje, kako je deželni zbor pre naredil poselski in vincarski red ter je bistvene izpremembe z dokazi pojasnil. Pogosti živio-klici so mu pritrjevali in hvalo izrekli.

Naposled omenja g. dr. Radaj zaslug, katerih ima naša narodna duhovščina za prebuditev in omiko Slovencev, zlasti Slomšek in Božidar Raič. Tega nam je nemila smrt pobrala in sedaj mu treba naslednika izvoliti v državni zbor. Po njegovem menjenju ni mogoče izvoliti boljsega, kakor je gospod kanonik dr. Lavoslav Gregorec, on ga torej priporoča kot kandidata!

Navzoči kandidat razlaga zatem blizu tako in z istim uspehom dolžnosti državnega poslanca, kakor je to storil na Slatini. Poslušali so poldrugo uro trajajoči govor od kraja do konca pazno možje in pogosto z burnimi živio-klici udobravali. Zato je bila njegova kandidatura na predlog g. dr. Radaja z navdušenim veseljem vzprejeta.

To je še bolje vzkipelo, ko se je prebral naslednji telegram iz Ljutomera: „Z vami si smatra Ljutomerski okraj za naj-

boljšega naslednika Raiču doktorja Gregoreca. Rodu pravice, zaslugam priznanje, Ljutomeržani, in sledeči dopis od sv. Lovrenca v Slov. goricah: „Politično-gospodarsko društvo tukajšnje strinja se z narodnimi Slovenci gledé kandidata za drž. zbor, ter kliče: živio, naš prečast, g. kanonik dr. Lavoslav Gregorec kandidat za državni zbor.“

Predsednik gosp. Vogrin zahvali se gosp. dr. Radaju za njegovo neumorno delovanje, zlasti za sklicanje današnjega volilnega shoda, ter sklene med navdušenim živioklicanjem zbranih na postavljenega kandidata!

Is Slatine. (Prenapeta žila počí.) Dogodek zadnjih dni kaže, da še Bog ni zapustil revnih Slovencev. Graškemu muzikantu, ki je dobil pri Slatinskih godeih službo, je v nemškeje sovražnosti do Slovanov sploh in Slovencev še posebej, greben tako visoko zrastel, da jih ni mogel več živih videti. Njegovi godbeni tovarši bili so mu le neotesanci, telebeljni, in kar si je še mogel takih imenitnih izrazov zmisлити; grozil se jim je, da bodo drugo leto Gračani vse službe pri muziki na Slatini poplavili, naše slovenske butaste godce pa da bojo rakom žvižgat pognali. Toda, grešna kost, kdo je šel iz Slatine prvi rakom žvižgat? Ta garjeva ovca. Zakaj? Hotel je svojega vodja, kapelnika podučiti, kako se mora gosti, kako pri godbi gibati, itd. Na vodjev opomin, da naj miruje, ker je podložen, prične ga kulturo-nosec psovati, da ne pozna muzike, ga tika med družbo razgraja in kriči. Uboga nemška kultura! S takim razposajenim obnašanjem je pa tudi mera njegovih pregreh do vrha prikipeła. Vodja se pri ravnateljstvu pritoži in oni velikonemec, ki hoče s svojimi nemškimi pajdaši vso Slatino poplaviti, moral je pobrati šila in kopita. Nato pravi vodja, nam sovražen Nemeč: ljubši mi je eden Slovenec, kajti Slovenci so mirni in zdrave pameti, kakor pa dvajset takih ošabnih Nemcev. Toraj tudi naš nasprotnik nas brani, ter mora hoče, noče nam pripoznati — resnico.

Iz Pišec. (Letina. Zvonovi.) Vinograde nam je trtna uš do kraja zatrla, le pod goro je še nekaj zelenega, kar pa je na nizkem je vjedeno, in na to pa še pozeblo. Zdaj se tudi tožijo, da je smod že več, ko polovico vzel tako, da se perje na trtah suši. Od nobene strani ni toraj upanja denarja dobiti. Pretečeno leto je bilo trštvo z živino, letos pa zavoljo suše velikega travna, ko še ni toliko škode, kakor so si ljudje domišljevali, padla je cena živini. — Vlč. g. župnik so nam omislili nove zvonove za farno cerkvo, in dobili smo hvala Bogu sedaj lepo izdelane. Pretečeni četrtek so zvonove s tako slovesnostjo pripeljali,

kakoršne se še stari možje niso videli nikdar. Gospod župnik niso dovolili godbe, ker so djali: V tem, kar mislimo k božji časti storiti, ni treba posvetnega trušča, le v molitvi se more to storiti in veseliti se moramo v duhu. Včeraj pa, ko so zvonove v stolp vlekli, delali so godci, da je bilo veselje, dnes pa se je slovesnost končala in se zahvalna pesem zapela.

Iz Hatzendorfa. (Zločinstvo.) Grozen zločin kanil je umoriti v naši sosednji fari g. župnika Iv. Kaufmanna v Fehringu. Č. gosp. župnik so še le pol leta tam. Danes v jutro ob 1/6. uri napade jih pred altarjem zločin, ki je do tje lepo molil, z levo roko ob desno ramo, ko so se ravno od oltarja obrnili, ter jim zabode z desno roko ostro, novo bodalo v njihovo levo ramo. Mašni plašč in štola na rami sta prebodena, ter je bodalo globoko v meso segnilo. Vendar rana, hvala Bogu, do sedaj še ni smrtna. Sreča je zopet slučaj. Fehringška cerkev se popravlja in le ena kapela je odločena, kjer se meša bere. Tako so bili ljudje hitro na pomoč. Ko bi č. gospod župnik pri velikem oltarju darovali, bi jih morilec prej bil zabodel, ko bi ljudje iz klopij do oltarja dospeli. — Prav spodbudljiva dogodba posebno za mlade dnhovnike! Morilec je že blizu 60 let star. Uzrok je popolnoma neznan, ker čast. gospod župnik zločina čisto nič ne poznajo.

Iz Ptujja. (Pevsko društvo.) Južna železnica je dovolila slov. pevskemu društvu za shod dne 15. avgusta znižano ceno ene tretjine pri 2. in 3. razredu navadnih poštnih in osebnih vlakov za direktno pot v Ptuj in nazaj. Kdor se hoče dovolitve poslužiti, naj se obrne s svojim imenom do slavnostnega odbora na Ptujju. Ta pošlje potem dotičnim osebam legitimacijske karte in z njimi se gre do žel. blagajnice. Karta velja tri dni pred in tri dni po slavnosti za vožnjo.

Od Velike nedelje. V nam bližnji fari sv. Tomaža sta se zgodili une dni dve grozni nesreči. V Koračičih je kmet Lovro Bobnar padel tako nesrečno pod voz, na katerem je bil v Humu blizu Ormuža naložil kamen, da mu je šlo kolo čez vrat in ni upati ozdravljenja; častiti gospod župnik so ga zamogli le sveto olje položiti. V Bratonečičih pa je padla 13-letna deklica v studenec in utonila; kolo pri studencu jo je tako nesrečno zgrabilo, da je bila v globočino vržena. Tukajšnje občine so vnovič poslale prošnjo do vodstva južne železnice, naj se jim vendar vstreže, da se bode „Eilgut“ na Veliko-Nedeljski postaji sprejemal in oddajal; bilo bi to celi okolici na korist, kakor tudi železnici sami.

Od Št. Vida nad Valdekom. (Nove orglje.) V nedeljo t. j. 25. jul. se je v tukajšnji farni cerkvi prav lepa in vesela sloves-

nost vršila. Preč. gosp. dekan dr. Josip Šuc so namreč ta dan nove orglje blagoslovili. Zarad tega je bila cerkev primerno okinčana in vernega ljudstva se je toliko nabralo, da je bila velika gnječa. Prišla sta tudi dva sosedna čč. gg. župnika. Po blagoslovljenju orgelj in izpraševanju šolskih otrok v veronauku je služil domači vlč. gosp. župnik slovesno sv. mašo, pri kateri so orglje prijetno donele. Tako ima cerkev sv. Vida, katera se je vsled neutrudljive župnikove delavnosti že v mnogih rečeh popravila in olepsala, zopet svoj novi kinč, ter upamo, da se bodo orglje vselej glasile Večnemu v čast in hvalo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V nedeljo, dne 8. avg. snideta se v Gostinju na Solnograškem avstrijski in nemški cesar. Kakor se sliši, pride tudi grof Kalnoky ob istem času v Gostinje, knez Bismark pa je že od dne 1. avgusta tamkaj. Ta shod ima tedaj že tudi očitno politični značaj, samo to se ne ve, kam da meri. — Nemški listi, izlasti ti, ki so v dotiki z „avstrijsko-nemškim klubom“ so bili veliko govorili, češ, da se bode potegnil grof Taaffe še dalje od desnice v drž. zboru ter se približal celo liberalni, neki srednji stranki. Kakor pa je sedaj podoba, ne bode nič iz tega. — Ker drž. zbor počiva, zato pa še poslanci nimajo miru ter sklicujó na raznih krajih svoje volilce, da jim povedó, kaj da je vsak storil za nje. — Na Dunaju in v obče po celem cesarstvu nese se nabera za grof Radeckyjev spominek dobro in zbranih je že pri 110.000 goldinarjev. Kar bode od tega preustalo, porabilo se bo za kako vojaško ustanovo na njegovo ime. — Moški pevski zbor v Gradcu obhaja letos svojo 40letnico in se delajo že priprave za-njo. Petje je gotovo lepo in hvalevredno je to, da se zanima sedanji svet za petje, toda pri tem je samo to škoda, da se pogosto zlorablja in tega se bojimo tudi pri tej veselici. Ne bode se proslavljalo toliko petje, kolikor pa nemško petje. — V Celovcu biva sedaj za stalno nadvojvoda Oton, sin nadvojvoda Ludvika in pripelje tje v kratkem času svojo soprogo iz sasse kr. rodovine. Mestni zastop se posvetuje gledé nove kosarne in upa, da bode mogoče postaviti jo na korist mesta. Tujcev je letos več, kakor druga leta po Koroškem, izlasti še ob Vrbskem jezeru. — Na Tirolskem bode letos velike vojaške vaje in pride k njim bojda tudi Njih veličanstvo. — Na Velikem zvoniku se je sedaj še nova nesreča zgodila. Neka prenapeta ženska bila bi rada videla ono mesto, na katerem je ponesrečil grof Palavicini; pri tem je dobila sama omotico in padla v brezno. — Po celem Kranjskem je letos toliko tujcev,

da jih še nikoli menda ni bilo toliko po tamošnjih gorah; pouzročili pa so, da letos niso smeli nikjer „porcijunkule“ obhajati, ker se je kolere bati. — Za pogozdovanje Krasa se sila zanimajo ondašnji prebivalci, pri nekem shodu se je bilo koj 84 županov zbralo v posvetovanje. — Po Goriškem zasledili so v vinogradih „strupeno roso“; le-ta ne škoduje samo grozdju, ampak tudi vinu, kajti ono ni nič vredno in se mora izliti. — V Gorici imajo slov. otroški vrt in ponaša se jim prav dobro. — Iz Trsta širi se kolera višje, na železnici Herpeljski je prišla nekega g. župnika in celo na Krasu je nek otrok umrl vsled nje. — V Reki še tudi razsaja kolera, vendar iz mesta še ni posebno močno segla. — V Pešti so imeli nek ljudski tabor, nad 15.000 jezér ljudi se je zbralo, ter so sklenili resolucijo, naj se napravi tudi vojaštvo — magjarsko. No upamo, da jim ostane to pri — nepohlevni želji.

Vnanje države. V Srbiji ima vlada sedaj večino v skupščini, toda pravijo, da samo od dnes do jutri, kajti ta večina se je le udala vladi vsled — pritiskovanja. Kralj Milan se boji za svojo mlado krono ali s silo si je gotovo ne bode za dolgo pridržal. — Istotako godi se trda knezu bolgarskemu, to pa ne prihaja toliko od ljudstva, kolikor iz drugih virov, izlasti ruskih. Rusom je nemški knez na slovan-skih tleh kakor trn v peti, a odpraviti ga ne morejo z lepa. — V Petrovem dvoru na Ruskem biva sedaj brat cesarjev, nadvojvoda Karol Ludvik s prevzv. soprogo. Car in carica sta ju prijazno vzprejela in podoba je, da tiči važen političen čin v tem potovanju. — Odkar miruje kulturna borba po Nemčiji, vzdiguje pa tem bolj in tem višje ponemčevanje poljskih šol v Poznanju. Ako pojde tako naprej, ne bode v malih letih niti ene poljske šole v onih krajih. To je grda sila, vredna samo še divjakov. — V Amsterdamu se je upor ljudstva že vlegel in so mrliče brez posebnega hrupa pokopali. — Salisbury ima sedaj srečno svoje ministerstvo skupaj; svojo moč bode obrnilo proti Ircem in — Rusom. Ali pa in koliko bode v tem imelo sreče, to se ne more še sedaj vedeti. — V Franciji so imeli sedaj imenitne volitve in republika pa tudi druge stranke so napele vse moči, da zmagajo. Kolikor se že ve o teh volitvah, niso imeli republikanci velike sreče, kajti pridobili so samo 69. a izgubili so 83 krajev. Odločile bodo ožje volitve, katerih je že 174 naznanjenih. Le-te bodo gotovo izpadle po volji republikancev, kajti vsa očitna moč je v njih rokah. — Vojni minister Boulanger namerava neko spremembo novačenja, ter misli po njej vojaštvo povzdigniti še nad nemško, kar se tiče števila. To pa vznemirja Bismarka in mi radi zapišemo prijaznost, katero je našemu ministru, grofu Kalnokyju, kazal v Kissing-u temu nemiru na